

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflcova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 493.

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.441.

Jugoslovenskemu narodu

Volilni proglas Samostojne Demokratske stranke

Dan oblastnih volitev 23. januarja t. l. mora biti dan obračuna našega naroda z režimskimimi strankami. To je prva prilika po skupščinskih volitvah, ki se nudi našemu narodu, da pokaže svoje nezadovoljstvo z vladno takozvanega sporazuma ter radikalno in radičevsko stranko, na katere se ta vlada naslanja.

I zunanja i notranja i gospodarska politika naše države je pretrpela pravcati polom pod radikalno-radičevskim sporazumom. Ne more se odkriti niti ena svetla točka na nobenem področju narodnega in državnega življenja, odkar je vlada naše države v rokah radikalno-radičevske zveze.

V zunanji politiki doživlja naša država poraz za porazom. Posledica pakta z Italijo bi imela biti svobodnejše življenje naših bratov v Italiji in iskreno prijateljstvo ter medsebojno podpiranje v življenjskih vprašanjih zunanje politike. Ni se pa izpolnilo niti eno niti drugo pričakovanje. V poslednjih dneh se je Italija celo vgnezdila v Albanijo in sedaj poskuša, da nas od vseh strani opase s čvrsto verigo. Današnja vlada naše države nima niti dosti avtoritete, odločnosti in moči, da naši Domovini ustvari tak položaj v svetu, kakor ji pripada po njenem značaju in moči. Vladini stranki nista izdelali sistema zunanje politike, temveč se bavita z drobno politiko zadovoljevanja svojih strankarskih računov in ciljev.

V notranji politiki je zavladalo pod vladno »sporazuma« pravno brezpravnosti in tako brezdušno nasilje, kakršnega se naš narod komaj spominja iz najbolj črnih dni tujega gospodarstva. Izgleda, kakor da bi to ne bila Domovina enega naroda, temveč kolonialna stranka, ki vladajo. V državi je porušen vsak pravni red, korupcija je visoko dvignila glavo. Čestiti narodni borci, ki so dajali svoje življenje za edinstvo in ujedinjenje, se neusmiljeno preganjajo, podpirajo pa se oni in taki ljudje, ki so ves svoj čas živeli v službi tujince.

S svojo nerazborito finančno in gospodarsko politiko je vrgla vlada in njena skupščinska večina našo državo v težko nezasišeno gospodarsko krizo. Davki in doklade, katere so radikali in radičevci naprtli našemu narodu, so tako veliki, da jih narod sploh več ne more nositi. Nikdar ni bilo našemu narodu, posebno pa našemu seljaku tako težko in jedno življenje, kakor je danes pod vladno RR sporazuma. Stanje je kritično in opasno in lahko rodi usodne posledice, ako se takoj in energično ne lotimo izboljšanja in ozdravljenja.

Z volitvami v oblastne skupščine naj-se oživetvorijo oblastne samouprave. Toda ta vlada je zatrla vsako sled samouprave v naši državi in ne misli resno niti na oblastne samouprave. Prosveteni in napredni del našega naroda v Vojvodini nima niti občinske samouprave, v Hrvatski in v Slavoniji je občinska samouprava izbrisana, ker v velikem delu občin vladajo občinski komisariji, ali taki občinski odbori, ki imajo svoj obstanek zahvaliti samo volilnim falzifikatom. V Bosni in Hercegovini niti nikdar ni bila uvedena občinska samouprava, v ostalih delih države pa komaj životari. Vlada, ki je neprijateljica občinskih samouprav, tudi ne more biti prijateljica oblastnih samouprav. Da ona to ni, dokazuje najbolje s tem, da oblastnim samoupravam ni dala nobenih sredstev za vzdrževanje, temveč bodo mogle živeti samo z novimi dokladi, kakor da bi narod ne bil sit neprestanih in novih bremen. Zato pa, dokler bo ta vlada, ne bo niti pravih niti resničnih samouprav, niti v občinah niti v okrajih, niti v oblastih v naši državi.

Kakor se vidi, je stanje v naši državi obupno. Kdor hoče, da to stanje ostane in da postane še slabše, bo glasoval za režimske stranke.

Kdor pa hoče, da se to stanje zruši temeljito in da se ustvari nov lep in zdrav napredek, bo glasoval za listo samostojne demokracije.

Kdor je za edinstvo naroda in države popolno in nedeljivo, bo glasoval za samostojne demokrate.

Kdor je za veličino našega naroda, kdor hoče, da naš narod zavzame dostojno mesto v družbi narodov, da se bo njegov glas spoštoval v zunanji politiki, bo glasoval za samostojne demokrate.

Kdor je za svobodo misli, ki je predpogoj vsake zdrave in napredne demokracije, bo šel na volitve s samostojnimi demokrati.

Kdor je za pravo in polno samoupravo občin, okrajev in oblasti, ki ne bo stala pod varuštvo države, ki bo mogla zadovoljevati ljudske gospodarske interese in težnje za lokalno svobodo, se bo izjavil za samostojne demokrate.

Enakost! To je naš program! Zato se borimo tudi za izenačenje davkov. In kdor hoče, da se tudi to vprašanje hitro in odločno reši, ta bo glasoval za naše liste!

Kdor hoče, da se rešimo strankarskega uradništva v državi, da uradi prenehajo biti strankarske agenture in da postanejo narodne in državne ustanove,

kdor hoče, da dobimo uradništvo, ki bo služilo narodu in državi, ne pa strankam, bo glasoval za samostojne demokrate.

Ideal svobodne demokratske države, v kateri caruje narodna volja, to je ideal samostojne demokracije. Mi pozivljamo narod, da nam pomaga ustvariti tak ideal.

Pozivljamo volilce, da gredo vsi na volišče. To so isti volilci, ki so volili tudi za Narodno skupščino. Ako bodo ti volilci pri oblastnih volitvah pokazali, da so nezadovoljni z današnjim stanjem v državi, da nimajo zaupanja v vladno, ki beži od naroda in da so proti radikalni in radičevski stranki, ki sta prekršili slovesne prisage narodu, tedaj se bo zrušila vsa današnja politična situacija in nastala bo nova doba, po kateri narod stremi že danaj.

Ako narod hoče to novo dobo, ako hoče, da se prerodi v novem boljšem življenju, naj to jasno in glasno izjavi na teh volitvah, glasujoč za liste samostojnih demokratov.

Živel edinstveni narod! Živela samouprava naroda!

BEograd, 12. januarja 1927.

Izvršni odbor Samostojne Demokratske Stranke

Svetozar Pribečević s. r., predsednik.

Milutin Stanojević s. r., podpredsednik glavnega odbora in izvoznik, dr. Josip Nemeš, podpredsednik glavnega odbora in advokat, Miloš Savčić s. r., inženjer in bivši minister, dr. Gregor Žerjav s. r., nar. posl. in minister n. r., Voja Živanović s. r., general v p., dr. Hinko Krizman s. r., narodni poslanec, dr. Vladimir Corović s. r., vseučiliški profesor, dr. Prvislav Grisogono s. r., narodni poslanec, Jeremija Živanović s. r., profesor višje pedagoške šole, Večeslav Vilder s. r., narodni poslanec, dr. Dragutin Radišić s. r., zdravnik, Juraž Demetrović s. r., narodni poslanec, Paja Dobanovački, posestnik, Gligorič Božović s. r., narodni poslanec, dr. Ljudevit Pivko s. r., narodni poslanec, dr. Srdjan Budisavljević, narodni poslanec.

Politična situacija

Beograd, 13. januarja. p. Danes je pravoslavni Silvester in v Beogradu vlada praznično razpoloženje. Političnih dogodkov ni bilo. Dopoldne se je vršila seja min. sveta, na kateri je poročil minister saobraćaja o resotirnih zadevah.

V parlamentarnih krogih se je danes dopoldne razširila vest, da bo sestanek Narodne skupščine odgođen od 25. na 27. t. m. Vest še ni potrjena.

Radikalni volilni teror

Beograd, 13. januarja. p. Poslanci opozicijskih klubov dobivajo zlasti iz Srbije, Bosne in Vojvodine brzojavke o hudem terorju političnih oblasti, ki ga izvajajo proti kandidatom raznih opozicijskih strank.

Povratek dr. Beneša

Praga, 13. januarja. d. Zunanji minister dr. Beneš se je povrnil semkaj s svojega dopusta.

Radikali in radičevci so pričeli „štediti“

Najprvo pri kronskih penzionistih, včeraj pa so radikali nelojalno izbrisali iz proračuna postavko za celjsko sodišče. — Naša sodišča morajo služiti državi kot gospodarska podjetja. — Proračun ministristva pravde sprejet.

Beograd, 13. januarja. p. Včeraj je vlada večina prešla preko vseh pametnih nasvetov opozicije ter je pri proračunu vrhovne državne uprave hladnokrvno odklonila predlog samostojnih demokratov, da se izenačijo kronski penzionisti, s čimer so prizadele seveda Slovenija in Dalmacija. Danes so radikali izvršili drug napad. Po dolgoletnih naporih se je letos posrečilo očuvati v proračunu ministristva pravde postavko za gradbo poslopja celjskega okrožnega sodišča, ki je v sedanjem porušenem stanju pravcata sramota za našo justico. Še zadnje dni so sam. demokratski poslanci v tej stvari dobili zagotovila v ministristvu pravde. Danes pa so radikali tik pred sejo finančnega odbora na konferenci vladine večine zahtevali črtanje postavke za celjsko sodišče, z utemeljitvijo, da je treba štediti. Akoravno bi se bila vsota 1.400.000 Din, ki predstavlja prvi obrok dala prihraniti pri kakem drugem materialnem izdatku, so si izbrali baš celjsko postavko, češ tam imamo najmanj strankarskih interesov! Značilno je, da so radičevci radikalni predlog takoj akceptirali in da ga je potem v finančnem odboru stavil radičevski poslanec Baković.

Nelojalnost vladne večine je izzvala pri opoziciji ogorčenje, spravila pa je tudi klerikalce v mučen položaj, ki so v Celju zavezniki istih radikalov, proti katerih brezobzirni politiki napram interesom celjskega mesta je moral danes posl. Smodej protestirati. Kakor se govori, bodo radikali tudi pri proračunih ostalih ministristev »štedili« na ta način, da bodo brezobzirno črtali postavke, ki gredo v prilog onim krajem, kjer so strankarsko »desinteresirani«. To je predvsem Slovenija, Hrvatska, en del Bosne in Dalmacije ter Vojvodine. Radičevci se ne upajo ganiti ter odobravajo vse, kar radikali predlagajo.

Beograd, 13. januarja p. Na današnji seji fin. odbora se je vršila razprava o proračunu ministristva pravde. Pred otvoritvijo debate je imela vladna večina odbora sejo, na kateri so bile sklenjene razne redukcije v tem budžetu, pomajveč osebnega značaja. Med materialnimi izdatki pa je bila na radičevski predlog izbrisana postavka 1.400.000 Din, ki je bila določena kot prvi obrok za zgradbo novega sodnega poslopja v Celju. Odboren pa je bil kredit v znesku 250.000 Din za pokritje najemnine za sedanje sodno poslopje.

Celokupni budžet ministristva pravde znaša 293.766.658 Din 50 para. Redni izdatki za Slovenijo so določeni na 30.975.237, izredni pa na 1.450.000 Din.

Debatu v plenumu fin. odbora je otvoril minister pravde dr. Milan Srškić z ekspozicijem, v katerem je uvodoma naglašal, da se je pri izdelavi proračuna upoštevalo varčevanje v toliki meri, da bo moral zahtevati nove amandmane. Prosil je odbor, naj mu ne reducira nobene postavke sedanjega proračuna, ker bi mogla vsaka redukcija ovirati delovanje sodnih, ki že itak

ni dovolj ekspeditivno. Minister je nato konstatiral, da je moralna kvaliteta sodnikov nedotaknjena. Močno se opazja pomanjkanje sodnikov v krajih izven Srbije, manjkajo inspektorji za nadziranje sodnega poslovanja, manjkajo krediti za materialne potrebe in ni denarja celo niti za potovanja drž. pravnikov odnosno sodnih komisij. Priznava, da je ureditev kaznilne zaostala. Ministristvo pravde je produktivno ministristvo, izdelalo je do sedaj že sledeče zakone, ki so predloženi Narodni skupščini: Kazenski zakon, zakon o kazensko sodnem postopanju, o ureditvi sodnih, zakon o državnih pravdnikih, zakon o prestopkih in zakon o advokatih. Kmalu bo izdelan tudi zakon o civilno-sodnem postopanju zakon o menicah, o čekih, pripravljajo pa se trgovinski zakon, zakon o tutorstvu, zakon za revizijo dosedanjega činovniškega zakona in stečajni zakon. Zakon o sodnikih je bil radi znanih izpremenb umaknjen.

Imenjem radikalov in radičevcev je predlagal nato radičevac Baković zgoraj omenjene redukcije, ki jih je vladna večina sprejela.

Poslanec Svetislav Stanković (dem.) je kritiziral pravosodje v Vojvodini in naglašal, da se tamkaj močno občuti pomanjkanje sodnikov. Potrebno bi jih bilo najmanj 160. poslanec dr. Pečić (HZ) je opozarjal, da je minister pravde sam kritiziral delovanje svojega resora in pripravil za to opozicijo v mučen položaj, da ga mora ona braniti. Pritoževal se je nad žalostnim stanjem pravosodstva v Hrvatski, Slavoniji in Medijumju.

Posl. dr. Svetislav Popović (sam. dem.) je izjavil: Zakonodajno delo pravosodnega ministristva ni do sedaj pokazalo nobenih rezultatov. Izenačeno ni do sedaj še niti civilno, niti kazensko pravo, niti sodno postopanje, niti organizacija sodišč, niti trgovniško, niti menično pravo. Na sodnih takšnih plačajo stranke več, kakor znaša vse budžet ministristva pravde! To znači, da so se naše sodnije spremenile v nekako pango državnega gospodarstva. Uprava kazniških zavodov je skrajno neracionalna. Zavodi sami izvršujejo državna naročila in konkurirajo na ta način že tako slabo zaposlenim in gmočno slabotnim obrtnikom. Oddelek ministristva pravde v Zagrebu naj se kot nepotreben odpravi. V ujetih so činovniki, ki v budžetu sploh nišo predvideni, pač pa čisto drugo osobje.

Govorila sta še posl. Smodej in Grol, narkar se je zopet oglašil k besedi minister pravde dr. Srškić, ki je odgovarjal na posamezne očitke opozicijskih poslancev. Priznal je, da je kritika opozicije v znatni meri upravičena.

Z govorom ministra dr. Srškića je bila debata o proračunu ministristva pravde končana in vladna večina je sprejela budžet tega resorsta s 14 proti 6 glasovom s malenkostnimi spremembami, v glavnem pri redukciranju uradništva.

Seja se je končala ob 20.30. Prihodnja seja bo jutri popoldne. Na dnevnem redu je razprava o proračunu ministristev za vere in za poljedelstvo in vode.

Vznemirjenost v Beogradu radi zunanje-političnega položaja

Energičen komunike Demokratske zajednice.

Beograd, 13. januarja. p. Danes popoldne je izdala Demokratska zajednica sledeči komunike:

Dogodki, ki se odigravajo pravkar v naši državi, kažejo, da je sklenitev italijansko-albanske pogodbe samo začetek široko zasnovane in skrbno pripravljene akcije, ki stremi za tem, da se izvede do konca diplomatske izolacija Jugoslavije. Težavni mednarodni položaj, v katerega je prišla naša država, je posledica petletne napačne naše zunanje politike in notranje razdrapanosti. Ta akcija grozi, da spravi v vprašanje interese naše države in njen položaj, ki ga ima na podlagi mirovnih pogodb.

Demokratska zajednica ne more ostati ravnodušna napram taki situaciji. Opozarjala je že davno na pogrešno vladno zunanjo politiko in na nevarne posledice, ki jih ima in jih bo še imela taka politika, in zato tudi odklanja vsako odgovornost za vse, kar se bo še dogodilo. Vendar pa smatra Demokratska zajednica za svojo dolžnost, da v teh težkih časih vnovič opozori vse merodajne faktorje in ves narod na nevarnost, ki vsak dan bolj ogrožajo našo državo in zahteva z vsjo odločnostjo, da se vsaj ob dvanaesti uri, dokler se ni prepozno, opusti politika, ki vodi v nevarnost in težke izkušnje. Demokratska zajednica je trdno odločena, da v tem pravcu izvede svojo parlamentarno akcijo, čim se ji bo na ponovnem sestanku Narodne skupščine nudila za to prilika.

Demokratska zajednica mora konstatirati žalostno dejstvo, da je država po krivdi vlade in njene skupščinske večine

brez kljub težkim prilikam že dva meseca brez parlamenta in zato Demokratska zajednica že sedaj s to deklaracijo precizira svoje stališče in obsoja politiko, ki pripravlja državi težke izkušnje.

Sodba v procesu Franić-Radić

Zagreb, 13. januarja. n. Ob 18. je bila proglašena razsodba v sodni razpravi, ki jo je naperil proti Stj. Radiću radikal Ivan Franić, načelnik prometnega oddelka pri zagrebskem železniškem ravnanstvu. Franić je tožil Radića radi klevete, storjene v »Domu« v članku, ki ga je spisal Stj. Radić. Proces se vleče že skoraj dve leti. Na prvi razpravi je bil Radić oproščen, ker se je sodišče postavilo na stališče, da se mu je posrečil dokaz resnice. Tožitelj je vložil priliz na kasacijsko sodišče, ki je odredilo novo razpravo in delegiralo drug senat. Danes je sodišče spoznalo Stj. Radića za krivega in ga je obsodilo na pet dni zapore, spremenljivega v 500 dinarjev globe. Nadalje je bil obsojen na 500 dinarjev direktne globe, na poravnavo sodnih stroškov in plačilo stroškov zagovornika tožitelja Franića v znesku 5910 dinarjev. Razen tega ima »Dom« prinesiti na prvi strani razsodbo sodišča.

Ljubljana – šahovski prvak Jugoslavije

Sabotica, 13. januarja. di. Pri zaključnem tekmovalstvu v šahovskem matohu je Ljubljana sijajno zmagala v razmerju 6 : 2 in je s tem postala prvak Jugoslavije.

Nova omejitev pravic železničarjev

Beograd, 13. januarja p. V min. svetu je danes minister saobraćaja poročal o novem pravilniku, ki urejuje vozne ugodnosti na naših železnicah. S tem pravilnikom bi bili predvsem prizadeti železničarji in njihove rodbine, kateri bi izgubili znaten del svojih dosedanjih pravic na brezplačne odnosno režijske vožnje. Poslanci SDS so pričeli akcijo, ki ima namen ministra odvrniti od provedbe te namere, ki mora izzvati med železničarji največje nezadovoljstvo, a v stvari ne bo prinesla državi odnosno železnicam nobene koristi in nobenega direktnega prihranka, pač pa bo slabo vplivala na vneto in vztrajnost v službi. Novi pravilnik je delo generalnega ravnatelja železnice Mike Ilića, ki prepričuje ministra, da je njegova uvedba absolutno potrebna. Podrobnosti tega pravilnika se držijo strogo tajno ter do sedaj še ni uspelo za nje izvedeti. To pa tudi otežkoča protiakcijo. Zdi se, da na današnji seji vladnih pravilnik ipak še ni bil definitivno odoben.

Razprava o nemških vzhodnih trdnjavah

Pariz, 13. januarja. g. S predlogi, ki jih je prinesel s seboj iz Berlina nemški delegat Pawels, se sedaj bavi medzavezniška vojaška komisija v Versaillesu. Razprav se udeležuje tudi maršal Foch in predsednik nameravanega ženevskega investigacijskega odbora, general Baratie. Zaenkrat še vedno manjkajo podrobnosti o nemških predlogih. Govori se, da gre v prvi vrsti za zadevo nemških utrdob ob vzhodni meji. Debata je v glavnem tehničnega značaja. Nemski delegati so na stališču, da nika kor ni v nasprotju z določbami mirovne pogodbe, ako je Nemčija napravila dosedanja zakonika ob meji, ki so bila večinoma lesena, iz betona. O drugi zadevi, o izvozu polfabrikatov iz Nemčije, se doslej še ni razpravljalo.

»Intransigence« zatrjuje, da Pawelsovi predlogi nikakor ne zadovoljujejo medzavezniške vojaške komisije. Zato tudi ne bo moglo biti veleposlaniški konferenci predloženo zadovoljivo poročilo o tej stvari. Najbolje iz tega razloga tudi še ni določen dan, kdaj se sestane veleposlaniška konferenca.

Churchill v Atenah

Atene, 13. januarja. s. Na krovu admiralske ladje »Warspite« je dospel danes v faleronsko luko angleški zakladnik kancelar Churchill. Grška vlada mu je na čast priredila dino, narkar se je vršila dolga konferenca med Churchillom in grškim finančnim ministrom Kafandarisom. Državnika sta se razgovarjala o ureditvi vprašanja angleško-grških dolgov. Nocoj je Churchill odpočoval v strogem inkognitu v Brindisi.

Francoska vojna mornarica

Pariz, 13. januarja. l. Mornariški minister Leygues je imel razgovor s sotrudnikom »Matina«, kateremu je dejal, da je posnen na francosko vojno mornarico, ki se vedno izpopolnjuje. Posebno ima zaupanje v križarke in križarjenje po tujih morjih. V par mesecih sta odšli dve križarki, ena v Severno morje, druga pa v zapadno Afriko. Sploh se je v vojni najboljše videlo, kakšno nalogo imajo križarke, ki so najbolje porabne v napadu in tudi v obrambi, ker vsebujejo dvoje glavnih momentov vojnih ladij: moč in hitrost. Francija je glede kolonij druga na svetu. Zato morajo njene križarke nositi francosko zastavo po kolonijah in utrditi tamkaj zavest, da spadajo k Franciji. Dne 28. t. m. prideta v Toulon s Severnega morja oklopnici »Voltaire« in »Diderot«. Pridružijo se jim oklopnica »Pasteur« in križarka »Marsellaise«, »Queyden« in »Thionville« ter torpedovka »369« in transportna ladja »Rhin«. To brodogrje bo imelo vaje po Sredozemskem morju. Sredozemske brodogrje se pripravljajo na večje križarenje.

Odpust „nezanesljivih“ oficirjev iz italijanske vojske

Rim, 13. januarja. g. »Lavoro d' Italia« pravi, da izide v kratkem odlok, ki daje vladni pravico, da sme tudi preko doslej določenih slučajev odpustiti častnike iz vojske, ako niso zanesljivi. Ti častniki dobe pokojnino le, ako so že 15 let v službi.

Generalni tajnik fašistične stranke je razposlal okrožnico vsem organizacijam, v kateri pravi, da nacionalna dijaška zveza nima več pravice zastopati italijansko dijaštvo. Stranka priznava le fašistične dijaške skupine in zato morejo le te skupine zastopati italijansko dijaštvo na mednarodnih dijaških prireditvah.

Amerika se oborožuje

Washington, 13. januarja. (be.) Predsednik Coolidge je zahteval od kongresa »knaadni kredit v znesku skoraj petih milijonov dolarjev za nakup letal in letalske opreme.

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Samo ena tistih stark je srđito zapičila motiko v tla in je prajeno zagodnjala nekaj o slabih časih in o pokvarjenih ljudeh.

»Eh,« je dejala njena tovarišica, »ne moremo se pritoževati. Kaj bi bilo z nami, ako se ne bi časi kak bogat kavalir poslužil vrzeli? ...«

»Oh, sestra, v žalostnih prilikah živimo. A kako naj obubožani samostan ne trpi razuzdanosti mladih sestrá, ko jim daje opatica sama najslabši zgled! ...«

»Kaj hočemo! Treba se je vdati... ali pa iti prosjačit, kakor smo hodile lani! ...«

Claude je gotovo poznal čudne običaje tega samostana, ki je bil vzlic tedanji obči propalosti redka izjema med svojimi vrstniki. Ne da bi se skrival, je prekoračil zelenjavni vrt, dospel do razpadajočega poslopja in zavil pod obok. Tam je srečal mlado, zalo dekle v posvetni, dokaj zanikarni obleki.

Tudi ta deklina z drznim nasmehom in izzivajočimi očmi je bila redovnica. Odločno je stopila pred mojstra Clauda in ga je vprašala s porednim glasom:

»Lepi gospod je brzkone kavalir iz spremstva, ki čaka pred velikimi vrati?«

»Kakopak,« je rekel mojster Claude.

»Gotovo hoče gospod posetiti katero naših sestrá?« je nadaljevala deklina s pomembnim muzanjem.

52

»H gospe opatici grem,« je odgovoril Claude.

»Oh, kako mrko gledate in kako žalosten je vaš glas!« se je zdržnila radovednica. »A mati opatica ima pravkar razgovor s princem, ki se izvoli zanimati za naš siromašni dom! ...«

»Izvrstno. Iz princesinega spremstva sem in naročeno mi je, naj jo poiščem.«

»O, potem seveda... Pojdite, vrli mož,« Zala ženščina je pokazala Claudu dve sestri, ki sta se baš tedaj pojavili pod obokom. »Ako ste namenjeni k opatici, stopite za tema dvema! ...«

Ti dve sta nosili redovno obleko. Korakali sta počasi, s pobešeno glavo in prekrižanimi rokami. Prisotnost moškega ju ni vznemirila nič bolj od ostalih nun; samo oči sta pobesili še globlje. Med njima je tiho stopala ciganka z rdečo krinko na obrazu: Saizuma.

Claude je krenil za njima po širokih stopnicah. Redovnici sta zavili v hodnik in potrkali na vrata. Ko so se odprla, sta prijeli Saizumo za roke in sta jo potegnili v sobo. Nekaj trenutkov nato sta se vrnila brez nje in sta počasi odšli.

Mojster Claude je stopil k vratom. Na pragu je obstal in se je z obema rokama prijel za glavo. Čudno mu je bilo pri duši. To, da ni srečaval na svoji strašni poti nikakih ovir, ga je tesnilo bolj od vseh nevarnosti, ki bi ga bile mogle obdati. A ne glede na to ga je težilo še nekaj neznanega, kar ni izviralo iz položaja, ampak od drugod... Kaj je bilo?

Claude je uzrl nedaleč od sebe priprta vrata. Odprl jih je in je vstopil; bil je v polmračni, tesni, povsem goli sobi. Prekrižal je roke, pobesil glavo na prsi in se zamislil. Čemu je prišel v ta kraj? ...

Prišel je zato, da bi ubil Favsto ali da bi jo vsaj prijel in predal v roke kardinala Farneškega. Morilka njegove hčere je morala

umreti. Ta misel je bila preveč neizogibna, da bi ga bila mogla vznemiriti. Kaj mu je tedaj razburilo domišljijo?

»Kdo je ciganka?« je ugibal mojster Claude. »Zdi se mi, da sem že nekje videl te razpletene lase in to čudno hojo! ...«

Cisto je prestal misliti na kneza Farneškega in na Favsto.

»Čudno, kako me je prevzel pogled na neznanko,« je rekel na posled sam pri sebi, maja je z glavo. »Kaj mi je do te ciganske ženščine? Menim se zanjo! ... Naprej! ...«

Redovnici, ki sta privedli Saizumo v opatičino sobo, sta se hladno priklonili Favsti in sta nato izkazali Kladini de Beauvilliers vse spoštovanje, ki pristojajo prednici samostana.

»Vrlo, sestri,« je dejala opatica. Opravili sta.

Redovnici še nista zaprli vrat za seboj ko se je Favsta obrnila k Saizumi ter jo je molče premerila z očmi. Ciganka pa je zdajci stopila k njej. Prijela jo je za roko in je vprašala z mračnim glasom:

»Želite li, da vam povem srečo? ...«

»Ne,« je odvrnila Favsta. Če hočeš, jo lahko povem jaz tebi. Tudi jaz umem čitati človeko prošlost z dlani.

Saizuma je začudeno pogledala ženo, ki jo je odgovorila s takim besedami.

»Kdo si?« je vprašala. »Ali si tudi ti ciganka? ...«

»Morda,« je rekla Favsta. »A zakaj si ne snameš krinke, ko ti govorim z odkritim obrazom?«

Saizuma je zmajala z glavo.

»Moja krinka je rdeča, a če jo odvežem, se bo videlo, da mi je tudi lice rdeče od sramu. Vsi, kar jih je bilo v stolnici in na Grévske trgu, so me videli... Oh, sram me je!« To rekši si je pritisnila roke na obraz, kakor da ji je krinka premalo.

Samostoino korespondetinj

za hrvaščino, francoščino, po možnosti z znanjem nemškega jezika, hitro strojepisno in stenografično, 1362

išče podružnica velebanke v Ljubljani s takojšnjim nastopom

Ponudbe s curriculum vitae, prepisom spričeval in označbo referenc na ogl. dd. »Jutra« pod »Perfektna«.

Sestavo bilance

vpeljava in vodstvo trgovskih knjig, opravlja točno trgovsko naobražen gospod. Dopisi pod »Verziran« na anonimni zavod Matek, Ljubljana.

Tovarna nogavic v Mariboru išče

sešivalko (Aufstosserin), osnovalko (Kettlerin) in repasirarico (Repasiererin) Lot predelavke Potni stroški se povrnejo. Ponudbe na: Ivan Braun, Maribor.

Pekarno v Zagrebu

v središču mesta s 2 pečmi, dobro uvečeno, z dobriimi odimlaci, z lepim lokalom, inventarom, telefonom i. t. d., ter z lepim in ugodnim stanovanjem sestojecim iz 2 sob in vsemi pritliklinami

prodam

zelo povoljno, ali pa oddam eventuelno v podzakup s kavcijo.

Ponudbe pismene in ustmene poslati na naslov: Pekarna Ormuš, Zagreb, Peirinska ulica 61. 13 1

Za svetovno potovanje

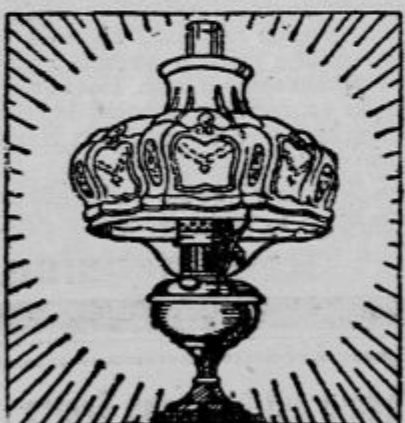
sprejemem spremljevalca. — Ponudbe z popisom dosedanjega življenja brez spričeval je vpsati na L. N. N. 16 na Publicita G. Cehov n. Trieste, XX. Settembre 65.

MONOGRAMI

za perilo, robce in suknje se vežejo najceneje pri

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg šte. 1

„ALADDIN“ čudovita svetiljka

Ne eksplodira — Brez šuma!
Ne kadi se — Brez duha.

1 petroleja 16 LITER gori nad UR

sveti s svetlostjo

80 sveč!

BARZEL D. D.

ODDELENJE ZA „ALADDIN“ SUBOTICA
Zahtevajte cenik

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Naznanjamo, da je umrl naš stárešina, gospod

Janko Košan

prof. v. p., bivši odbornik Starešinske zveze.

Ohranimo blag spomin vrlemu pokojniku, ki je ostal do zadnjega diha zvest Triglavanskim načelom.

Starešinska zveza bivših članov jugosl. akad. društva „Triglav-a“ v Mariboru.

iz korolanske zgodovine je zajet roman

Angelin Hidar

Spisal van Lah, Cena vezani knjigi Din 20, po pošti Din 1-50 več izdala

Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Kyffhäuser - Tehnika

Frankenhäusen Nemčija.

Isk. Sola za strojno in avtomobilsko gradnjo — posebni elektrotehnični oddelki za poljedelstvo in arutehniko 66

Vsled neizmerne boli potrti javljamo v svojem imenu in imenu vseh ostalih sorodnikov, vsem znancem in prijateljem prelužno vest, da je naš nad vse ljubljani, predobri sin, mož, oče, tast

dr. Otokar Rybař

pooblašćeni minister in poslanik

včeraj 12. januarja 1927 ob 19 uri zvečer po kratki, mućni bolezni v 62. letu svoje starosti, za vedno zatísnil svoje blage oči.

Cas pogreba bo razviden iz objav v listih. 1368

Beograd, Ljubljana, Paris, Praga, 13. januarja 1927.

Emilija Rybař roj. Mahorćić, mati;
Zinka Rybař roj. Kastelic, soproga;
Stanka, Nevenka, hćerki;
Dr. Vladimir Miloš, Dušan, Miran sinovi;
Rea Rybař roj. Elsbacher, sinaha.

V Beogradu je preminul 12. januarja 1927

dr. Otokar Rybař

nekdanji vod telj primorskih Slovencev

Možu, ki si je stekel za naš nacionalni razvoj ob sinjem Jadranu nevenljivih zaslug, večna slava!

V Ljubljani, dne 14. januarja 1927.

1378

Jugoslovenská Maticá.

Naša ljuba soproga, mati, tašća in babica, gospa

Eugenija Bamberg

je danes ob pol 5. uri zjutraj po dolgi, mućni bolezni v 82. letu svoje starosti preminula.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v petek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Prosimo, da bi se opusilo vsako darovanje vencev, kakor tudi izrazi sožalja.

V Impolci, dne 12. januarja 1927.

Otomar Bamberg, soprog.

Maja Techner, Otomar Fed. Bamberg, Elsbeth pl. Malasz, dr. Herman Bamberg, Frida Fischer, otroci.

Dr. Richard Techner, Ernő pl. Malasz, Alojz Fischer, zeti.

Pavla Bamberg roj. pl. Kleinmayr, Amalija Bamberg roj. Srebotnjak, sinabi.

Vsi vnuki in vnućinje.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam za časa bolezni in smrti našega ljubljenege očeta oz. tasta gospoda

Adolfa Perlesa

stali ob strani, izrekamo svojo najprišćnejšo zahvalo.

Najtopleje se zahvaljujemo za neštete pismene izraze sožalja, kakor tudi vsem ki so spremili blagopokojnega k večnemu počitku.

Ljubljana, 13. januarja 1927.

Žalujoća rodbina
Perles - Živć